

MONUMENTALE HEMSTERHUISBRUG IN ERE HERSTELD

Op 14 mei opende wethouder Barker feestelijk de Hemsterhuisstraatbrug, de draaibrug aan de Noordwal, die de Zeeheldenbuurt verbindt met Kortenbos. Een spectaculaire opknapbeurt, waarbij de rijksmonumentale brug uit 1885 weer draaiend is gemaakt en de benodigde apparatuur is ondergebracht in het herbouwde brugwachtershuisje. Een verrijking van het stadsschoon, die haar oorsprong had in de zoektocht van gemeente en hoogheemraadschap naar betere doorstroombmogelijkheden in de Noord-Westsingelgracht.

Aanvankelijk wilde de gemeente het landhoofd waarop de brugspil staat in het geheel slopen voor een bredere doorstromingsopening en de rest van het brugdek op paaltjes zetten, zodat schepen er makkelijker onderdoor kunnen varen. Bewoners van Kortenbos en het Zeeheldenkwartier wezen op de monumentstatus en de fraaie constructie.

SOS Den Haag maakte daarom een brochure over de geschiedenis van de brug, de werking van het mechanisme en over de makers van de Haagse Pletterij Enthoven. In de brochure werd een warm pleidooi gehouden om hier weer een levende plek van te maken tussen de Noordwal en de Veenkade. Een plek met aanlegmogelijkheden naast de bibliotheekbrug en met doorstroombmogelijkheden ónder een te herbouwen 'tafel', waarop de oorspronkelijke spil is teruggebouwd. Met ondersteuning van onze Vereniging, buurtorganisaties, de Stichting Industrieel Erfgoed Den Haag (SHIE), rondvaartbedrijven en de stichting Haags Joods Erfgoed werd dit woest aantrekkelijke voorstel aan de gemeenteraad voorgelegd. Want dat is de brug ook: joods erfgoed. De IJzergieterij Enthoven, vroeger gelegen aan de huidige Pletterijkade en ooit een van de grootste bedrijven van de stad, leverde de brug. Enthoven was een joodse firma. De fabriek maakte ook de overkapping van Hollands Spoor en de oude Pier op Scheveningen.

De raad bleek ontvankelijk en maakte budget vrij. Betrokken burgers, ambtenaren van stadsbeheer en een ingenieursbureau werkten vervolgens in voorbeeldige sfeer samen bij de totstandkoming van ontwerp, voorbereiding van de engineering en inpassing aan de huidige kades.

Tegenvallers waren er natuurlijk ook: door andere werkzaamheden in de omgeving liep de uitvoering uit en de

Peter Drijver (l.), naast hem Koos Havelaar (SHIE) en staand op de brug Chris Schram (Willemsvaart) (foto Frank Jansen)

enorme gietijzeren 'spin' waarop het brugdek rust, bleek bij demontage gebroken. Die 'spin' kon in Spanje gelukkig identiek worden nagegoten. En ook moest er een heel nieuwe elektrische aandrijving en beveiligingsinstallatie worden bedacht en geïnstalleerd.

De gemeente heeft een schitterend boekje uitgegeven, samengesteld door de trekkers van het project: Koos Havelaar (SHIE), Chris Schram (Willemsvaart) en Peter Drijver (SOS Den Haag). In het boekje komen aan de orde de geschiedenis van de singels en grachten, de plek van de markten, de komst en ondergang van de beweegbare bruggen in Den Haag en, last but not least, worden de makers aan het woord gelaten die brug daadwerkelijk hebben herbouwd.

[Peter Drijver](#)

Werkgroep Levende Historie
levendehistorie@vriendenvandenhaag.nl